

Соціальне партнерство як умова ефективної організації соціально-педагогічної практики студентів вищих навчальних закладів

Важливе значення в системі професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів має практика, яка є невід'ємним компонентом навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі. Організація і проходження практики регламентується Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів в Україні, затвердженим наказом Міністерства освіти України. Відповідно до цього положення вищими навчальними закладами розробляється своя програма практики.

Практична підготовка проводиться в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладача вищого навчального закладу. У системі професійно-педагогічної підготовки соціального педагога соціально-педагогічна практика має ряд функцій: навчальну, розвиваючу, виховну, діагностичну. Навчальна функція передбачає актуалізацію поглиблення і застосування теоретичних знань, формування різноманітних педагогічних умінь і навичок. Прерогативою розвиваючої функції є розвиток пізнавальної і творчої активності майбутніх соціальних педагогів, розвиток їх педагогічного мислення. У ході здійснення виховної функції формується світогляд студентів, їх соціальна активність, професійно-педагогічні якості особистості майбутнього соціального педагога. У зміст діагностичної функції входить перевірка рівня професійної спрямованості майбутніх соціальних педагогів, ступеня їх професійної підготовленості та придатності до соціально-педагогічної діяльності.

Соціально-педагогічна практика має на меті:

- поглибити й укріпити теоретичні знання, одержані студентами в університеті та навчити застосовувати ці знання на практиці в соціально-педагогічній роботі з різними соціальними групами;
- сформуванати у студентів умінням спостерігати й аналізувати соціально-педагогічну роботу, що проводиться;
- навчити студентів, опираючись на знання психології та соціальної педагогіки, проводити соціальну роботу з різними категоріями клієнтів з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей;
- навчити студентів виконувати функції соціального педагога, працювати з колективами школярів, а також проводити індивідуальну виховну роботу з учнями;
- розвивати у студентів любов до соціально-педагогічної професії, готовність до соціально-педагогічної діяльності, стимулювати

прагнення до вивчення фахових і педагогічних дисциплін;

- прищепити студентам навички поважного ставлення до охорони прав і здоров'я дітей і підлітків та інших клієнтів СССДМ.

Таким чином, проходячи практику, майбутні соціальні педагоги, ще навчаючись у професійному закладі, мають можливість зорієнтуватися в майбутньому професійному полі, увійти в свою професійну роль, з тим, щоб упевнитись у своєму професійному виборі й самостійно виробити власний стиль педагогічної діяльності.

Згідно з положенням про проведення педагогічної практики студентів Житомирського державного педагогічного університету імені Івана Франка основними принципами організації практики є:

- органічний взаємозв'язок практики з вивченням теоретичних курсів і позанавчальною діяльністю студентів;
- диференційований характер практики з урахуванням специфіки місця проходження практики та індивідуальних особливостей студентів;
- зв'язок практики з життям, відповідність її змісту, форм проведення вимогам, які ставляться перед соціальним педагогом на сучасному етапі;
- навчальний характер практики студентів від I до V курсу;
- наступність усіх видів практики, систематичність, послідовність і неперервність практики, поступове ускладнення її змісту, форм і методів організації, а також видів діяльності студентів від курсу до курсу;
- комплексний характер практики на всіх етапах, що передбачає єдність різноманітних видів роботи студентів.

Майбутні соціальні педагоги проходять декілька видів практики, що різняться за своїми часом і місцем проведення. Навчально-виховна, неперервна та навчально-технологічна практики проводиться у навчальних закладах, які втілюють інноваційні сучасні системи навчання і виховання: загальноосвітніх середніх школах, гімназіях, ліцєях, профтехучилищах, школах-інтернатах тощо. Ця практика організується для студентів другого, третього курсу і триває 1-2 тижні.

Студенти четвертого і п'ятого курсу проходять соціально-педагогічну практику в соціальних службах, що триває 6 тижнів.

Професійно-педагогічна підготовка студентів у процесі соціально-педагогічної практики є складним процесом, який вимагає цілеспрямованого керівництва. Звичайно, організація практики є неможливою без партнерства вищого навчального закладу та загальноосвітніх закладів II-III рівнів акредитації, соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді, соціальних, правових, корекційно-реабілітуючих закладів.

Необхідною є ретельна підготовча робота, що повинна проводитися спільними зусиллями керівників соціально-педагогічної практики та представниками закладів, в яких, власне, буде проходити практика студентів. Підвищенню ефективності сприятиме попереднє обговорення специфіки проходження практики в конкретному закладі, видів роботи, форм звітності. Крім того, важливо розглянути питання щодо того, яким чином можна використати наявні знання та навички студентів, розвинути їх в умовах конкретного закладу. Бажаною є розробка закладами, враховуючи власну специфіку, завдань, що будуть включені до програми практики. Можливою є також така форма взаємодії як замовлення закладами необхідної кількості студентів для проходження практики.
